

LEKTURY OBOWIĄZKOWE DLA LICEUM I TECHNIKUM – POZIOM PODSTAWOWY – 2024/2025

Stan zgody z rozporządzeniem z 28 czerwca 2024.

Utwory literackie poznawane w całości:

- Jan Parandowski, Mitologia, część I: Grecja
- Sofokles, Antygona
- William Szekspir, Makbet
- Molier, Skąpiec
- Adam Mickiewicz, Dziady cz. III
- Bolesław Prus, Lalka
- Fiodor Dostojewski, Zbrodnia i kara
- Stanisław Wyspiański, Wesele
- Stefan Żeromski, Przedwiośnie
- Hanna Krall, Zdażyć przed Panem Bogiem
- Albert Camus, Dżuma
- George Orwell, Rok 1984
- Sławomir Mrożek, Tango

Krótkie utwory literackie poznawane w całości i utwory literackie poznawane we fragmentach:

- Biblia, w tym fragmenty Księgi Rodzaju, Księgi Hioba, Księgi Koheleta, Księgi Psalmów, Apokalipsy św. Jana
- Homer, Iliada (fragmenty)
- wybrane utwory polskiego średniowiecza, w tym: Lament świętokrzyski (fragmenty), Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią (fragmenty)
- Pieśń o Rolandzie (fragmenty)
- Ignacy Krasicki, wybrana satyra
- Adam Mickiewicz, wybrane ballady, w tym Romantyczność
- Henryk Sienkiewicz, Potop (fragmenty)
- Władysław Stanisław Reymont, Chłopi (fragmenty)
- Witold Gombrowicz, Ferdydurke (fragmenty)
- Tadeusz Borowski, Proszę państwa do gazu
- Gustaw Herling-Grudziński, Inny świat (fragmenty)
- Marek Nowakowski, Górą „Edek” (z tomu Prawo prerii)
- Andrzej Stasiuk, Miejsce (z tomu Opowieści galicyjskie)
- Olga Tokarczuk, Profesor Andrews w Warszawie (z tomu Gra na wielu bębenkach)
- Ryszard Kapuściński, Podróże z Herodotem (fragmenty)

Utwory poetyckie:

- Horacy, wybrane utwory
- Bogurodzica
- Jan Kochanowski, wybrane pieśni, w tym: Pieśń IX ks. I, Pieśń V ks. II; tren IX, X, XI
- wybrane wiersze poetów epoki baroku
- Ignacy Krasicki, Hymn do miłości ojczyzny
- Adam Mickiewicz, Oda do młodości; wybrane sonety z cyklu Sonety krymskie oraz inne wiersze
- wybrane wiersze: Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, Mirona Białoszewskiego,

Józefa Czechowicza, Zbigniewa Herberta, Bolesława Leśmiana, Czesława Miłosza, Cypriana Kamila Norwida, Marii Pawlikowskiej- -Jasnorzewskiej, Haliny Poświatowskiej, Kazimierza Przerwy-Tetmajera, Tadeusza Różewicza, Juliusza Słowackiego, w tym Testament mój, Leopolda Staffa, Wisławy Szymborskiej, Juliana Tuwima

LEKTURY UZUPEŁNIAJĄCE DLA LICEUM I TECHNIKUM – POZIOM PODSTAWOWY

W każdej klasie przynajmniej jedna pozycja z listy przykładowych lektur uzupełniających lub spoza listy.

Utwory do XIX wieku (w układzie chronologicznym):

- Sofokles, Król Edyp
- Arystoteles, Poetyka (fragmenty), Retoryka (fragmenty)
- Platon, Państwo (fragmenty)
- Dzieje Tristana i Izoldy (fragmenty)
- Giovanni Boccaccio, Sokół
- Erazm z Rotterdamu, Pochwała głupoty (fragmenty)
- Tomasz Morus, Utopia (fragmenty)
- Mikołaj Rej, Żywot człowieka poczciwego (fragmenty)
- Jan Kochanowski, Odprawa posłów greckich
- Andrzej Frycz Modrzewski, O poprawie Rzeczypospolitej (fragmenty)
- Miguel de Cervantes y Saavedra, Przemysłny szlachcic Don Kichote z Manczy (fragmenty)
- Pedro Calderon de la Barca, Życie snem
- Piotr Skarga, wybrane kazanie
- Wacław Potocki, Transakcja wojny chocimskiej (fragmenty z części I)
- William Szekspir, Romeo i Julia
- Wolter, Kandyd, czyli optymizm (fragmenty)
- Ignacy Krasicki, Monachomachia (fragmenty)
- Jędrzej Kitowicz, Opis obyczajów za czasów panowania Augusta III (fragmenty)
- Julian Ursyn Niemcewicz, Powrót posła
- Stanisław Staszic, Przestrogi dla Polski (fragmenty)
- Juliusz Słowacki, Beniowski (fragmenty); Listy do Matki (fragmenty)
- Zygmunt Krasiński, Nie-Boska komedia
- Aleksander Fredro, Śluby panieńskie
- Johann Wolfgang Goethe, Cierpienia młodego Wertera (fragmenty), Faust (fragmenty)
- George Byron, Giaur (fragmenty)
- Adam Mickiewicz, Dziady cz. IV
- wybrane utwory epickie okresu romantyzmu: Józef Ignacy Kraszewski, Stara baśń, Victor Hugo, Nędznicy, Edgar Allan Poe, wybrane opowiadanie, Henryk Rzewuski, Pamiątki Soplicy (fragmenty)
- Eliza Orzeszkowa, Nad Niemnem
- Henryk Sienkiewicz, Listy z podróży do Ameryki (fragmenty)

Utwory z XX wieku (z układzie chronologicznym)

- Stefan Żeromski, Echa leśne, Ludzie bezdomni
- Eliza Orzeszkowa, Gloria victis

- Gabriela Zapolska, Moralność pani Dulskiej
- Aldous Huxley, Nowy wspaniały świat
- Zofia Nałkowska, Granica
- Joseph Conrad, Lord Jim
- Zofia Kossak-Szczucka, Pożoga. Wspomnienia z Wołynia 1917–1919
- Florian Czarnyszewicz, Nadberezyńcy
- Witold Pilecki, Raport Witolda
- Zofia Nałkowska, Przy torze kolejowym (z tomu Medaliony)
- Kazimierz Moczarski, Rozmowy z katem (fragmenty)
- Józef Mackiewicz, Droga donikąd (fragmenty)
- Tadeusz Różewicz, Kartoteka
- Józef Czapski, Na nieludzkiej ziemi (fragmenty)
- Leopold Tyrmand, Dziennik 1954 (fragmenty)
- Jarosław Iwaszkiewicz, wybrane opowiadanie
- Stanisław Lem, Wizja lokalna, Solaris
- John Ronald Reuel Tolkien, Władca pierścieni. Drużyna pierścienia
- William Golding, Władca much
- Bohumil Hrabal, wybrane opowiadania
- Eugène Ionesco, Lekcja
- Samuel Beckett, Czekaając na Godota
- Friedrich Dürrenmatt, Wizyta starszej pani
- Marek Nowakowski, Raport o stanie wojennym (wybrane opowiadanie)
- Gustaw Herling-Grudziński, Wieża
- Wiesław Myśliwski, Widnokrag
- Umberto Eco, Imię róży
- Olga Tokarczuk, Prawiek i inne czasy
- Antoni Libera, Madame

Utwory z XXI wieku (w układzie alfabetycznym)

- Petra Dvořáková, Wrony
- Sigriður Hagalín Björnsdóttir, Wyspa
- Paweł Huelle, Castorp, Śpiewaj ogrody
- Cixin Liu, Wspomnienie o przeszłości Ziemi (tom I – Problem trzech ciał)
- Wiesław Myśliwski, Traktat o łuskaniu fasoli
- Tomasz Różycki, Dwanaście stacji
- Andrzej Stasiuk, Jadąc do Babadag
- Mariusz Szczygieł, Nie ma
- Monika Sznajderman, Pusty las
- Dorota Terakowska, Poczwarzka
- Olga Tokarczuk, Bieguni, Opowiadania bizardne
- Marcin Wicha, Rzeczy, których nie wyrzuciłem

LEKTURY OBOWIĄZKOWE DLA LICEUM I TECHNIKUM – POZIOM ROZSZERZONY – 2024/2025

Stan zgody z rozporządzeniem z 28 czerwca 2024.

Utwory literackie poznawane w całości:

Poziom podstawowy:

- utwory Jan Parandowski, Mitologia, część I: Grecja
- Sofokles, Antygona
- William Szekspir, Makbet
- Molier, Skąpiec
- Adam Mickiewicz, Dziady cz. III
- Bolesław Prus, Lalka
- Fiodor Dostojewski, Zbrodnia i kara
- Stanisław Wyspiański, Wesele
- Stefan Żeromski, Przedwiośnie
- Hanna Krall, Zdażyć przed Panem Bogiem
- Albert Camus, Dżuma
- George Orwell, Rok 1984
- Sławomir Mrożek, Tango

Ponadto dla zakresu rozszerzonego:

- Jan Kochanowski, Treny (jako cykl poetycki)
- William Szekspir, Hamlet
- Juliusz Słowacki, Kordian
- realistyczna lub naturalistyczna powieść europejska (Honoré de Balzac, Ojciec Goriot lub Charles Dickens, Klub Pickwicka, lub Mikołaj Gogol, Martwe dusze, lub Gustaw Flaubert, Pani Bovary)
- Michaił Bułhakow, Mistrz i Małgorzata
- Stanisław Ignacy Witkiewicz, Szewcy
- Tadeusz Konwicki, Mała Apokalipsa
- Janusz Głowacki, Antygona w Nowym Jorku

Krótkie utwory literackie poznawane w całości i utwory literackie poznawane we fragmentach:

Poziom podstawowy:

- Biblia, w tym fragmenty Księgi Rodzaju, Księgi Hioba, Księgi Koheleta, Księgi Psalmów, Apokalipsy św. Jana
- Homer, Iliada (fragmenty)
- wybrane utwory polskiego średniowiecza, w tym: Lament świętokrzyski (fragmenty), Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią (fragmenty)
- Pieśń o Rolandzie (fragmenty)
- Ignacy Krasicki, wybrana satyra
- Adam Mickiewicz, wybrane ballady, w tym Romantyczność
- Henryk Sienkiewicz, Potop (fragmenty)
- Władysław Stanisław Reymont, Chłopi (fragmenty)
- Witold Gombrowicz, Ferdydurke (fragmenty)
- Tadeusz Borowski, Proszę państwa do gazu
- Gustaw Herling-Grudziński, Inny świat (fragmenty)
- Marek Nowakowski, Górą „Edek” (z tomu Prawo prerii)
- Andrzej Stasiuk, Miejsce (z tomu Opowieści galicyjskie)
- Olga Tokarczuk, Profesor Andrews w Warszawie (z tomu Gra na wielu bębenkach)
- Ryszard Kapuściński, Podróże z Herodotem (fragmenty)

Ponadto dla zakresu rozszerzonego:

- Homer, Odyseja (fragmenty)
- Dante Alighieri, Boska Komedia (fragmenty)

- Franz Kafka, Proces (fragmenty)
- Bruno Schulz, wybrane opowiadania z tomu Sklepy cynamonowe
- Sławomir Mrożek, wybrane opowiadanie
- wybrany esej Gustawa Herlinga-Grudzińskiego, Zbigniewa Herberta

Utwory poetyckie:

Poziom podstawowy:

- Horacy, wybrane utwory
- Bogurodzica
- Jan Kochanowski, wybrane pieśni, w tym: Pieśń IX ks. I, Pieśń V ks. II; tren IX, X, XI
- wybrane wiersze poetów epoki baroku
- Ignacy Krasicki, Hymn do miłości ojczyzny
- Adam Mickiewicz, Oda do młodości; wybrane sonety z cyklu Sonety krymskie oraz inne wiersze
- wybrane wiersze: Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, Mirona Białoszewskiego, Józefa Czechowicza, Zbigniewa Herberta, Bolesława Leśmiana, Czesława Miłosza, Cypriana Kamila Norwida, Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, Haliny Poświatowskiej, Kazimierza Przerwy-Tetmajera, Tadeusza Różewicza, Juliusza Słowackiego, w tym Testament mój, Leopolda Staffa, Wisławy Szymborskiej, Juliana Tuwima

Ponadto dla zakresu rozszerzonego:

- wybrane utwory poetyckie z romantycznej literatury europejskiej
- Cyprian Kamil Norwid, Fortepian Szopena
- wybrane wiersze: Stanisława Barańczaka, Czesława Miłosza, Traktat moralny (fragmenty), Juliana Przybosa

LEKTURY UZUPEŁNIAJĄCE DLA LICEUM I TECHNIKUM – POZIOM PODSTAWOWY

W każdej klasie przynajmniej jedna pozycja z listy przykładowych lektur uzupełniających lub spoza listy.

Utwory do XIX wieku (w układzie chronologicznym):

- Sofokles, Król Edyp
- Arystoteles, Poetyka (fragmenty), Retoryka (fragmenty)
- Platon, Państwo (fragmenty)
- Dzieje Tristana i Izoldy (fragmenty)
- Giovanni Boccaccio, Sokół
- Erazm z Rotterdamu, Pochwała głupoty (fragmenty)
- Tomasz Morus, Utopia (fragmenty)
- Mikołaj Rej, Żywot człowieka poczciwego (fragmenty)
- Jan Kochanowski, Odprawa posłów greckich
- Andrzej Frycz Modrzewski, O poprawie Rzeczypospolitej (fragmenty)
- Miguel de Cervantes y Saavedra, Przemysłny szlachcic Don Kichote z Manczy (fragmenty)
- Pedro Calderon de la Barca, Życie snem
- Piotr Skarga, wybrane kazanie
- Wacław Potocki, Transakcja wojny chocimskiej (fragmenty z części I)
- William Szekspir, Romeo i Julia

- Wolter, Kandyd, czyli optymizm (fragmenty)
- Ignacy Krasicki, Monachomachia (fragmenty)
- Jędrzej Kitowicz, Opis obyczajów za czasów panowania Augusta III (fragmenty)
- Julian Ursyn Niemcewicz, Powrót posła
- Stanisław Staszic, Przestrogi dla Polski (fragmenty)
- Juliusz Słowacki, Beniowski (fragmenty); Listy do Matki (fragmenty)
- Zygmunt Krasiński, Nie-Boska komedia
- Aleksander Fredro, Śluby panieńskie
- Johann Wolfgang Goethe, Cierpienia młodego Wertera (fragmenty), Faust (fragmenty)
- George Byron, Giaur (fragmenty)
- Adam Mickiewicz, Dziady cz. IV
- wybrane utwory epickie okresu romantyzmu: Józef Ignacy Kraszewski, Stara baśń, Victor Hugo, Nędznicy, Edgar Allan Poe, wybrane opowiadanie, Henryk Rzewuski, Pamiątki Soplicy (fragmenty)
- Eliza Orzeszkowa, Nad Niemnem
- Henryk Sienkiewicz, Listy z podróży do Ameryki (fragmenty)

Utwory z XX wieku (z układzie chronologicznym)

- Stefan Żeromski, Echa leśne, Ludzie bezdomni
- Eliza Orzeszkowa, Gloria victis
- Gabriela Zapolska, Moralność pani Dulskiej
- Aldous Huxley, Nowy wspaniały świat
- Zofia Nałkowska, Granica
- Joseph Conrad, Lord Jim
- Zofia Kossak-Szczucka, Pożoga. Wspomnienia z Wołynia 1917–1919
- Florian Czarnecki, Nadberezyńcy
- Witold Pilecki, Raport Witolda
- Zofia Nałkowska, Przy torze kolejowym (z tomu Medaliony)
- Kazimierz Moczarski, Rozmowy z katem (fragmenty)
- Józef Mackiewicz, Droga donikąd (fragmenty)
- Tadeusz Różewicz, Kartoteka
- Józef Czapski, Na nieludzkiej ziemi (fragmenty)
- Leopold Tyrmand, Dziennik 1954 (fragmenty)
- Jarosław Iwaszkiewicz, wybrane opowiadanie
- Stanisław Lem, Wizja lokalna, Solaris
- John Ronald Reuel Tolkien, Władca pierścieni. Drużyna pierścienia
- William Golding, Władca much
- Bohumil Hrabal, wybrane opowiadania
- Eugène Ionesco, Lekcja
- Samuel Beckett, Czekaając na Godota
- Friedrich Dürrenmatt, Wizyta starszej pani
- Marek Nowakowski, Raport o stanie wojennym (wybrane opowiadanie)
- Gustaw Herling-Grudziński, Wieża
- Wiesław Myśliwski, Widnokrąg
- Umberto Eco, Imię róży
- Olga Tokarczuk, Prawiek i inne czasy
- Antoni Libera, Madame

Utwory z XXI wieku (w układzie alfabetycznym)

- Petra Dvořáková, Wrony
- Sigríður Hagalín Björnsdóttir, Wyspa
- Paweł Huelle, Castorp, Śpiewaj ogrody
- Cixin Liu, Wspomnienie o przeszłości Ziemi (tom I – Problem trzech ciał)
- Wiesław Myśliwski, Traktat o łuskaniu fasoli
- Tomasz Różycki, Dwanaście stacji
- Andrzej Stasiuk, Jadąc do Babadag
- Mariusz Szczygieł, Nie ma
- Monika Sznajderman, Pusty las
- Dorota Terakowska, Poczwarzka
- Olga Tokarczuk, Bieguni, Opowiadania bizardne
- Marcin Wicha, Rzeczy, których nie wyrzuciłem